

Musées
ZOO

INDEX MOLLUSCORUM,

QUAE

IN ITINERE AD GUINEAM INFERIOREM COLLEGIT
GEORGIUS TAMS MED. DR.

C 3197
~~36899~~

AUCTORE

GUILIELMO DUNKER

PHIL. DR., SOCIETATUM COMPLURIUM LITERARIARUM PUBLICARUM SOCI.

R

ACCEDUNT NOVARUM SPECIERUM DIAGNOSES, CIRRIPIEDIA NONNULLA ET
X. TABULAE ICONUM.

CASSELLIS CATTORUM
TYPIS ET SUMTIBUS THEODORI FISCHER.
1853.

~~36899~~

RECEIVED
ZOOLOGICAL MUSEUM
BRITISH MUSEUM
LONDON

R

Prooemium.

Jam ante longum tempus vir praestantissimus amicissimus Georgius Tams, medicinae et chirurgiae doctor, quum Venezuelam proficisceretur, omnia fere Mollusca mihi dono dedit, quae annis MDCCCXLI et MDCCCXLII in itinere ad Guineam inferiorem facto diligentissime collegerat. Illo tempore plures horum Molluscorum species insignes in commentariis conchyliologicis a viris doctissimis Menke et Pfeiffer editis descripsi, animum intendens, ut indicem Molluscorum omnium absolutum, quae ille rerum naturalium investigator indefessus collegit, posterius in lucem emitterem, de novis speciebus fusius tractarem atque descriptiones iconibus illustrarem, sperans fore ut enumeratio et descriptio Molluscorum certae cuiusdam regionis multis grata sit atque accepta. Quis enim neget accuratam Conchyliorum in regione quadam obviorum cognitionem pro toto horum animalculorum studio haud magni esse momenti? Ex altera vero parte arbitratus sum tali Molluscorum Guineensium enumeratione omnibus numeris absoluta, species quasdam a praeclaro Adansonio in opere „Histoire naturelle du Sénégal“ descriptas et delineatas, sed ab auctoribus nonnullis recentioribus parum intellectas, fortasse a me illustratas esse. Quum vero tempus et otium me deficerent, hoc propositum prius ad finem perducere haud licuit. Nihilominus tamen spero fore ut hocce opusculum, quamvis exiguum et leve, haud ingratum sit viris doctis et horum studiorum fautoribus, etsi interim novae species quaedam jam ab aliis delineatae sint.

Tabularum X icones tum a memet ipso, tum me duce ab ornatissimo Joanne Rehbein, pictore rerum naturalium versatissimo Cassellano, delineatae sunt. Praeter novas species nonnullae testaceorum imagines iterum depictae sunt, cum, quae exstant, sufficere haud videantur. Cirripedia quaedam recepta sunt, ut spatium in Tabula decima expleretur.

Cujus interest de itinere Africano nostri peregrinatoris audire, opusculum legat, cui titulus inscriptus est: Die portugiesischen Besitzungen in Süd-West-Africa; ein Reisebericht von G. Tams, Dr. med. et chir. Hamburg, Verlag von Robert Kittler. 1845.

Denique monendum est, me in elaborando hoc indice opera nonnulla rariora comparare haud potuisse, quod valde doleo.

Vale et fave, lector benevole, et de libello iudicium clemens facias.

Cassellis Cattorum die XV mensis Octobris MDCCCLIII.

Guil. Dunker.

Plura specimina ad Annabon lecta sunt forma et pictura variantia. Icones nostrae duo varietates exhibent statura et colore valde decedentes a cochlea Maris Mediterranei. In nonnullis fundus livescens seu dilute flavidus, in aliis hepaticus, raro subolivaceus, ocellis, punctulis vel picturis squamatis plus minusve saturatioribus adpersus; margo foveolatus ocellis castaneis partim atro-fuscis ornatus; basis incarnata vel sublivida. — Non dubito, quin cochlea in opere Adansonii pag. 70. descripta et in Tab. 5. litera I signata ad nostram varietatem referenda sit; pariter et fig. F. ejusdem Tabulae huc pertinere videtur, nam simillima est speciminibus Cypraeae spurcae majoribus, quae clar. Philippi ex Italia retulit.

82. *Cypraea caput serpentis* L.

Adans. Sénég. pag. 68. Tab. 5. fig. G.

Lam. vol. X. pag. 508.

Unum exemplar detritum incerti loci natalis retulit noster.

83. *Cypraea moneta* L.

Linn. S. N. ed. XII. pag. 1178.

Plura specimina in regione Loandae collecta exstant.

Haec species in toto Africae occidentalis litore frequentissima dicitur, nihilominus in Adansonii opere desideratur. Exemplaria nostra ex insula Loanda originem ducunt, ubi colliguntur ab incolis. Pari modo et magnam hujus cochleae copiam a litore Africae orientalis ad Guineam transferunt nautae, cum in his terris numerorum locum teneat.

84. *Terebra Senegalensis* Lam.

Le Faval Adans Sénég. pag. 54. Tab. 4. fig. 5.

Lam. an. sans vert. ed. alt. vol. X. pag. 244.

Plura specimina ad Loandam collecta exstant. Sine ullo dubio „le Faval“ Adansonii huc referendus est, cum non solum descriptio, sed etiam icones nostris speciminibus optime respondeant. Clar. Deshayes censet nomen antiquissimum le Faval restituendum esse. Sane et ex mea sententia hoc nomen praeferendum esset nisi latinitatis et nomenclaturae regulis plane obstaret ut „le Nifat, Narel, Girol,

Pitar, Kambeul“ omniaque ista verba barbara quasi fabricata. Pari modo et nomina multa a clarissimis d'Orbigny et Duclos testaceis quibusdam imposita prorsus rejicienda sunt, cum omnes nomenclaturae regulas ludibrio habeant.

Terebra Senegalensis colore pervariabilis est; specimina plurima inveniuntur lutea, luteo-albida, vel pallide coerulescentia maculis subquadratis flammisque fusciscentibus et castaneis picta, apice colore obscuriore signata; specimen unicum exstat fere totum ferrugineum. Anfractus supremi longitudine plicati, sequentes striati, linea impressa basin versus plus minusve evanescente divisi.

Ut bene monet Kienerus (pag. 28.) Terebra striatula Lam. huc forsitan referenda est. An quoque Buccinum ferrugineum ad hanc nostram speciem pertineat, ut cl. Deshayes opinatur, non dijudicaverim.

85. *Sigaretus concavus* Lam.

Huc spectare videtur unicum exemplar ad Benguelam lectum.

86. *Sigaretus Martinianus* Phil.

cfr. Abb. vol. I. pag. 144. Tab. I. Fig. 5.

Figura hic allegata in exemplar ad Loandam lectum optime quadrat. An huc quoque referendus est „le Sigaret“ Adansonii (Sénég. pag. 24. Tab. 2. fig. 2.) hoc ego non dijudicaverim. Icones nimis rudes sunt. Fortasse duo species confundit Adansonius, ut Philippi censet.

87. *Sigaretus cymba* Mke. var.?

vide Tab. nostr. V. Fig. 20. 21. 22.

Specimen hic depictum ad Benguelam lectum maxime cum Sigaretto cymba Menkei (*cfr. Synops. meth. Moll. pag. 146*) convenit. Testa ejus est magna, ovata, valde convexa, transversim tenuiterque lirata, flavida partim rufescens, margo columellaris incrassatus, reflexus, albus, apertura ovato-rotundata, pallide castanea, laevissima. Certe et Sigaretto Grayi Desh. (Lam. ed II. vol. IX. pag. 12.) cochlea nostra similis est, sed spira obtusa striisque subpunctulatis deficientibus differre videtur. — Cum in Sigaretto cymba Menkei semper callositatem linearem internam, qua cochlea cingitur, observaverim, quae in specimine nostro omnino desideratur,